

У природі відомо понад 230 отруйних змій, серед яких родина гадюкових налічує 60 різновидів. На території України трапляються 6 отруйних змій. Найбільш поширена гадюка звичайна. Цей вид розповсюджений у всіх зонах з помірним та холодним кліматом, зокрема у Карпатах. На узбережжі Чорного та Каспійського морів трапляються гадюка степова.

Змія ніколи не нападає на людину першою. Якщо її потурбувати (випадково зачепити або наступити на неї) вона завжди перед нападом набуває загрозливої пози – згортається «калачиком», зигзагоподібно вигинає тіло, окремі види сильно шиплять.

Укус змії – акт самозахисту. При цьому зуби виступають допереду і під час укусу проникають у тіло жертви. Укуси отруйних змій глибокі і болючі.

УВАГА-ЗМІІ

Ознаки укусу змії

Якщо вкусила гадюка, то в місці укусу залишаються сліди двох отруйних зубів (рідше – одного) – кровоточиві ранки, що віддалені одна від одної на 1-1,5 см.

Укуси неотруйних змій мають зовсім інший вигляд: на шкірі помітна дуга із багатьох дрібних подряпин.

Симптоми:

У місці потрапляння отрути спочатку відчувається свербіння, через 10-15 хвилин починає розвиватися набряк, пухирці, наповнені рідиною, можливий крововилив. Ці ознаки досягають свого максимуму через 10-12 годин із моменту укусу. Пульсуючий біль у місці укусу, як правило, незначний. Злегка болючі лімфатичні вузли.

Зазвичай, картина отруєння цим вичерпується, але в ряді випадків захворювання протікає більш тяжко. Хворий блідніє, відчуває запаморочення, нудоту, страх, можливе (особливо при значних набряках) падіння артеріального тиску і непритомність.

Проте, у нормі вже через 10-15 годин стан потерпілого стабілізується, а приблизно з закінченням другої доби починається швидке зменшення набряку. Через 3-10 днів зникають усі зовнішні прояви хвороби.

Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Закарпатської області 88006 м. Ужгород вул. Верещагіна,18
тел. 67-33-84, 67-32-84 факс

Допомога при укусах змії

Протягом 5-10 хвилин, закусивши зубами шкіру, енергійно відсмоктувати або витиснути отруту з ранок, спльовуючи кров, але в жодному разі не ковтайте її. Рот при цьому бажано періодично прополіскувати водою. Якщо до цього заходу вдається не пізніше 3-5 хвилин з моменту укусу, то цим вдається видалити до 40% отрути, яка не встигла потрапити в кровотік. Але в ротовій порожнині не повинно бути ранок та каріозних зубів.

- продезінфікувати ранки (йодом, одеколоном, горілкою і т.п.);
- зняти з ураженої кінцівки обручку, браслети, щільний одяг і взуття;
- по можливості багато пити. В перші 2 години після укусу варто вжити не менше 3-4 літрів рідини (води, молока, солодкого чаю);
- переміститися, якщо є можливість, у прохолодне затінене місце.

Здійснювати тривалі переходи по спеці небажано і небезпечно. Краще, якщо вдасться, забезпечити потерпілому повний спокій.

Після укусу категорично забороняється:

- піддаватися паніці, хвилювання стимулює прискорення серцевого ритму, що сприяє швидкому проникненню отрути в кров. Дихайте повільно і глибоко;
- накладати на уражену кінцівку джгут;
- робити надрізи в місці укусу або припікати ранки;
- обробляти місце укусу розчином марганцевокислого калію (марганцівки) або господарського мила;
- вживати алкоголь;
- займатися фізичною працею.

Для профілактики укусів гадюки застосовувати найпростіші запобіжні заходи:

- йдучи до лісу, одягати щільні штани, котрі заправляти у високе взуття;
- будьте особливо уважні перед тим, як ступати у зарослі ями;
- збираючи гриби чи ягоди, користуйтеся палицею, щоб перевіряти зарослі;
- не намагайтеся впіймати гадюку або іншу невідому змію;
- при ночівлі в полі, лісі уникайте розташування біля колоній мишей-полівок та інших гризунів, брустверів окопів, чагарнику, трухлявих пеньків, дерев з дуплами, біля входу до нори або печери, тобто улюблених місць полювання гадюк;
- щільно закривайте вхід до намету, щоб змія не могла туди заповзти;
- переміщуючись лісом, полем в темний час доби, користуйтеся ліхтарем. Світло відлякує змії і допомагає вам виявити їх на вашому шляху;
- вирушаючи на сімейний пікнік, риболовлю, збір грибів чи ягід, не політайте проведи бесіду з дітьми.

